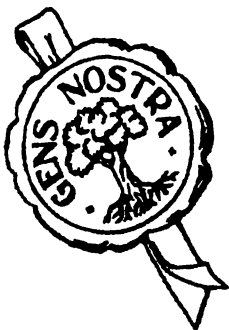

Hollands Noorderkwartier

jaargang 11, nummer 4, december 1997

32ste aflevering

ISSN: 1383-6773

In dit nummer:
Even voorstellen
Wie zoekt mij?
Vooral ...doorgaan...?
Aanwinsten voor de bibliotheek
Voorzigen en lezen voor een baan
Stamboomspeurder voor een goede zaak
Vraag & Antwoord

Inhoud aflevering 32; jaargang 11, nummer 4, december 1997.

Pagina	125	Van de voorzitter
		Aankondiging komende afdelingsavonden
	126-127	Werkgroep ComputerGenealogie
	128-129	Het huis op de Mient (2e vervolg)
	129	Even voorstellen
	130	Een mysterieus gedicht met wijze raadgevingen
	131	Genealogische contactdag Midden-Nederland in Laren NH
	132-135	Verslag lezing afdelingsavond 23 oktober
	136-137	Afdeling Heraldiek
	138-141	Voor u gelezen, diverse berichten.
	142-143	Wie zoekt mij?
	144	Venia Aetatis
	145	Voorzingen en lezen voor een baan
	146	Al in het WEB van internet gevangen?
	147	Aanwinsten voor de bibliotheek
	148-149	Vooraf ...doorgaan...?
	149	Werkgroep kwartierstaten
	150-151	Vraag & Antwoord
	151	Onderzoek ruildienst start uitgifte eigen blad
	152	De bibliotheek van het maritiem museum Prins Hendrik Stamboomspeuder voor een goede zaak

Datum van inlevering kopij en verschijning HNK Afdelingsblad:

Nummer 33: vóór 1 maart 1998, verschijnt in maart 1998.

Nummer 34: vóór 1 mei 1998, verschijnt in juni 1998.

Colofon

Hollands Noorderkwartier is een uitgave van de gelijknamige afdeling van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt drie tot vier keer per jaar. NGV-leden, ingedeeld als lid van HINK, ontvangen het blad gratis thuis. NGV-leden buiten het verzorgingsgebied van HINK kunnen zich als 'bijkomend lid' van HNK opgeven bij de secretaris van het NGV, postbus 976, 1000 AZ Amsterdam; de daarvoor geldende contributie toeslag ad FL. 12,- per jaar wordt centraal door het NGV geïnd. Niet NGV-leden kunnen zich abonneren door betaling van FL. 15,- per jaar, te storten op postbankrekening 108334 t.n.v. Hollands Noorderkwartier NGV te Oudorp, onder vermelding van 'abonnement HNK-afdelingsblad'. Losse nummers FL. 2,50.

Oplage: 625 exemplaren. Vormgeving en zetwerk: Redactie HNK.

De inhoud van ingezonden stukken valt buiten de verantwoording van de redactie.

Artikelen kunnen door de redactie worden aangepast; over plaatsing beslist de redactie.

Op de voorpagina: Jan Huygen van Linschoten, in zijn journaals beschreef hij de route naar Indië om de zuidkaap. Mede door deze uitgebreide beschrijvingen kon het handelsmonopolie van de Portugezen worden doorbroken.

Het jaar is bijna weer ten einde, maar voor onze hobby zijn de laatste dagen van het jaar een beetje hoogseizoen. Een aantal vrije dagen en lange avonden zijn bij uitstek geschikt om de aantekeningen, gemaakt tijdens de archief bezoeken, nog eens nader te bezien of uit te werken. Het zal u wel net zo vergaan als mij, vaak zie ik na enige tijd pas de details die ik eerder over het hoofd had gezien, het zijn soms 'de kleine dingen die het doen'. Veel succes daarbij.

Rest mij nog om u en de uwen via deze weg, mede namens de overige bestuursleden en alle medewerkers, fijne feestdagen en een gezond en goed 1998 toe te wensen.

Aankondiging komende afdelingsavonden

5 februari De gehele avond zal, zoals gebruikelijke op de eerste avond van een nieuw jaar, worden verzorgd door de Werkgroep ComputerGenealogie. Zie voor uitgebreide informatie verderop in dit blad.

9 maart Jaarvergadering, nadere informatie volgt.

23 april Spreker: De heer Cortissos
De heer Cortissos zal een lezing geven met als thema
Portugees-Joodse voorouders.

23 mei Contactavond, de nadruk zal deze avond liggen op 'nieuwe leden'. In ons volgende nummer meer informatie.

De redactie wenst u en uw
naasten een gezond en
voorspoedig

1998

Het is een jaarlijks terugkerende traditie geworden: in het begin van het nieuwe jaar staat een afdelingsavond in het teken van het computergebruik bij de genealogie. Dit jaar is de 'computeravond' op donderdag 5 februari 1998.

De avond zal in het teken staan van het publiceren van uw gegevens, in welke vorm dan ook. Bij de vele kraampjes op die avond willen we informatie geven over alles wat met het publiceren van uw gegevens te maken heeft.

Een greep uit ons aanbod:

Bronnen

Behalve uit de archieven is er veel informatie te halen uit reeds gepubliceerde gegevens. Dat kunnen boeken zijn, andere publicaties, maar bijvoorbeeld ook bronnen op het Bulletin Board of op het Internet. We proberen vooral een beeld te geven welke bronnen u kunt raadplegen via uw pc en een modem. Er zal een infoboekje te koop zijn met een overzicht van wat het Bulletin Board en Internet aan de genealoog voor interessants te bieden hebben.

Verwerking van uw gegevens

Uiteraard zullen op deze computeravond diverse genealogieprogramma's gedemonstreerd worden om u een indruk te geven hoe u uw gegevens in zo'n programma kunt vastleggen en hoe u een uitdraai van uw gegevens kunt maken voor een eventuele publicatie.

Verfraaiing van uw genealogie

Een publicatie van uw gegevens wint aan waarde als u er afbeeldingen in opneemt. In de voorgaande computeravond hebben we u uitgebreid laten zien hoe u van oude foto's nieuwe opnames kunt maken. Het toen gemaakte boekje over dit onderwerp zal ook nu weer te koop zijn. Dit jaar ligt het accent op digitale afbeeldingen. We laten u zien hoe je foto's of andere afbeeldingen kunt scannen en hoe u ze daarna in uw genealogie verwerkt. Daarnaast laten wij u de digitale camera zien: een camera die foto's niet vastlegt op een filmrolletje dat u moet laten ontwikkelen, maar die de foto's in de camera zelf opslaat. Deze foto's kunnen later in uw pc worden ingelezen. We bieden u de mogelijkheid om uzelf op de (digitale) foto te laten zetten.

De volgende afdelingsavond kunt u dan uw foto op een diskette mee naar huis nemen. De kosten: f. 3,50.

Publicatie

Alles wat u in de loop der jaren aan gegevens heeft verzameld is het waard om eens een keer te worden gepubliceerd. Dat kan natuurlijk een in leer gebonden boek zijn met gouden opdruk als u een ruime portemonnaie heeft. Het hoeft echter niet zo luxe te zijn.

Een goed gekopieerde uitdraai van uw gegevens in een smaakvolle lay-out en voorzien van leuke foto's kan een resultaat opleveren waarmee u uzelf en uw familie heel blij kunt maken. De werkgroep wil u hierbij graag advies geven.

Reeds gepubliceerd?

We willen graag aan iedereen laten zien waar andere leden mee bezig zijn. Die ene naam waarmee u niet verder komt, blijkt soms in de gegevens van een ander te staan. Maar hoe vind je die andere persoon? Dit hopen wij nu tot stand te brengen door zoveel mogelijk te laten zien wat er al gedaan is. Het kan een geschreven kwartierstaat zijn, een uitdraai van een genealogie vanuit een genealogieprogramma, maar ook een reeds eerder gemaakte publicatie of misschien wel een boek van uw gegevens. Door veel mogelijkheden te laten zien, kan iedereen een goed beeld krijgen wat er allemaal mogelijk is en welke manier van publiceren het beste bij de eigen mogelijkheden en portemonnaie past. Doe allemaal mee, des te aantrekkelijker wordt het voor alle leden! Opgave graag zo spoedig mogelijk bij Ria, Roos of Marianne.

Verkoop van publicaties

Heeft u al eens iets gemaakt van uw gegevens, dan bestaat de mogelijkheid om dit ter verkoop aan te bieden. Heeft u nog een paar boeken over, of wilt u een aardige uitdraai van uw gegevens aanbieden, dan kan dat. U bepaalt zelf de prijs en van de opbrengst staat u 10% af aan de werkgroep. Wilt u iets verkopen, geef dit dan zo spoedig mogelijk op bij één van de onderstaande werkgroepleden.

Ria de Graaf (072) 533 28 55

Roos Groen (072) 511 46 79

Marianne Teunis (072) 564 20 03.

We hopen van harte dat u massaal naar deze computeravond op 5 februari komt, het belooft een leerzame avond te worden.

Rest ons nog, u fijne Kerstdagen toe te wensen!

Werkgroep Genealogie en Computer

'De Meermin' of 'De Fransman'

Meijndert Jansz. Bontekoc heeft op 6 mei 1677 'De Meermin' gekocht.

Op 6 mei 1677

*Borgh Jacob van Houten en
Frederik Houtman etcetera*

bij schepenen in dato

De cooppenning hier terzijde gemeld zijn afgelost en voldaan zo beide gequeerde custingbrief alhier vertoond is gebleeken, ergo dit artikel alhier voor memoerie gelaten op den 4e januari 1694

A. Schoof

Hij vestigde zich als apothecar in 1658 in Alkmaar en was regent van het huysarmen weeshuys ende waaghmeester binnen dese stad.

Hij trouwde met Claesie Jans Cock op 7 oktober 1657 in de Grote Kerk in Alkmaar. Zij kregen negen kinderen waarvan er zeker drie op jonge leeftijd zijn overleden.

Zij zijn allemaal NH gedoopt in de Grote Kerk:

Maritje, 16 maart 1659

Geertruyt, 9 mei 1666

Jan, 10 september 1660

Stijntje, 6 november 1667

Jacob en Pieter, 12 oktober 1661

Stijntje, 20 december 1668

Geertruyt, 30 januari 1665

Geertruyt, 26 maart 1671

Meijndert en Claesie lieten hun testament maken op 4 maart 1659 bij notaris D. Harcamss in Alkmaar. Getuigen hierbij waren Rens Adriaense Metselaar ende Theunis Adriaense, linnenwever.

Claesie overlijdt op 6 december 1678 (impost 6 gld). Na haar overlijden ging Meijndert opnieuw naar de notaris en wel op 19 maart 1679 om het toegesegelt papier seggende daarin beslooten te zijn, het testament van zijn edele ende juffrouw Claesie Jans Cocxk zijn overleden huysvrouw. Dit was bij notaris Kessel. Meijndert transporteert op 23 september 1683 de apothekerswinkel aan zijn kinderen (Notarieel Alkmaar inventaris 276). Hij overlijdt op 11 oktober 1700 en wordt begraven inde Grote Kerk, Noordergang graf 202 (impost begraven 8 gld, 8 stuyvers.

Na de dood van haar vader werd zijn dochter Christina (Stijntje) apotheker. Op 25 maart 1725 verkoopt zij de winkel.

Verkoop van huis en erf
 Verkoper Christina Bontekoe
 Koper Nicolaas Valkenburg
 Belend N(oord) Mr Aris vander Mieden
 Z(uid) Pieter Bruinvis
 Koopsom f 1900.0,0
 Verpondingsnummer 246
 Schuld f 20.-
 O.R. 169 fol. 35

Christina Bontekoe woonende alhier erffgenaam at Intestato van haar zus en broeder, Maria en Jacob Bontekoe, beyde alhier overleeden. Vercoopt aan de heer Nicolaas Valkenburg een huis en erve staande ende geleegen binnen deese stad aan de Westzijde van de Mient belend met ten N. de Heer Mr Aris van der Mieden, raad in de Vroetschap deeser stad, ten Z. Pieter Bruinvis met een gemeene steegh ten noorden, voorts zoo groot en kleyn goet en kwaad ende met zoodanige vrij en onvrijheden als het zelve tot dato deezes is gepossideert en bezeten van welks xc belooven xc onder generaak verband volgens de keuze deeser stad.
 Cooppenninge f 1900.-,- Schepenen Sevenhuysen en C. Baart
 den 20 maart 1725

Even voorstellen

Ger Telman, sinds enige maanden lid van het redactieteam van dit blad, belast met de opmaak. Vader van inmiddels twee uithuzige dochters. Jaren geleden werd mijn interesse voor mijn afkomst gewekt. In 1990 werd ook ik lid van het N.G.V.

Sinds januari 1995 niet meer actief in het arbeidsproces en toch kom ik, zo lijkt het, tijd te kort voor de dingen die ik graag zou willen doen. Ik heb mij beschikbaar gesteld voor het redactiewerk en ander vrijwilligerswerk binnen het N.G.V. omdat ik vind dat je ook eens iets terug moet doen.

Er kunnen zich overigens nog steeds vrijwilligers aanmelden voor allerlei kleine en/of grote werkzaamheden binnen het verenigingscentrum te Naarden, dus wat let U?

Bij het open slaan van het Protocol van Jan Allertsz, secretaris op Langedijk (Oud-Recht ZuidScharwoude, inv.no. 6154) trof Ger Kalverdijk voorin een ingeplakt anoniem gedicht aan, dat misschien geschreven kan zijn in de periode 1581-1621, die dit boek beslaat. Samen met Annie Stierp ontcijferde (ontletterde) hij dit paleografisch kunstwerkje, dat door de de heer Jan Pannekeet nader is bestudeerd. De woordverklaringen, interpunctie en regelindeling zijn van zijn hand.

Waer peys regeert
en twist cesseert
en liefde wort beweesen,
daer cert men godt.
en sijn gebodt
wort daeghelicks ghepreesen

peys=vrede
cesseert=eindigt

Hij en is niet vroedt
dient aertsche ghoedt
met arbeyt pijnt te winnen
en niet en lijft
maer seer benijft
dat sijn kinderen goey kunst beminnen

vroedt=wijs
dient=die't=die het
met pijn en mocite tracht te winnen
en het niet verdraagt
maar het zeer kwalijk neemt
goey kunst=schone kunst(en)

Alle usatiën sijn heel verkeert:
groote dieven worden gheert;
die met practijk kan steelen
gaet men nu het land beveelen

usatiën=gebruiken, heel=totaal
verkeert=veranderd
aan degene die met list kan stelen
vertrouwt men het bestuur toe

Die benijft een ander sijn profijft
ten is niet goedt
hij verslijft onmittelick sijn tijft
en quelt sijn bloedt

wie afgunstig is op andermans
voordeel;ten=het en, het deugt niet
hij verspilt bij voorbaat sijn tijft
bloedt=zichzelf, bloedverwanten

Volgens de heer Pannekeet lijkt het gedicht zeer amateuristisch, gezien de onregelmatige versvorm en het ongelijkmatige metrum (vooral in de zinnen 11 t/m 15 en 19). Waarschijnlijk was de 'dichter' lid van een redrijkerskamer; misschien Jan Allertsz Te Zuid Scharwoude.

Genealogische Contactdag Midden-Nederland in Laren NH

Op zaterdag 21 maart 1998 zal de vierde genealogische contactdag Midden-Nederland worden gehouden. De dag wordt georganiseerd door de afdelingen Amersfoort e.o., Gooi- en Eemland en Utrecht en wordt gehouden in de Scholengemeenschap Laar & Berg, Langsakker 4 in Laren; openingstijd van 10.00 - 16.00 uur.

Na een succesvolle reeks in de jaren 1990, 1992 en 1994 werd deze onderbroken door de zeer geslaagde Genealogische Adviesdag in Utrecht t.g.v. het 50-jarig bestaan van de NGV. Sinds die tijd is onze vereniging gegroeid met ruim 1500 nieuwe leden tot 11.296 leden (peildatum 1 september 1997). Al met al genoeg reden om een vierde dag te houden.

Zoals gebruikelijk zullen er op de contactdag weer zeer veel instellingen aanwezig zijn, zoals bijv. diverse archiefdiensten en een aantal historische verenigingen uit Midden-Nederland. Ook landelijke groepen zijn uitgenodigd, evenals een aantal familie-organisaties. U kunt ook rekenen op uitgebreide informatie over computergenealogie en de verzamelingen van de NGV. Verder is er een speciale stand waar beginnende genealogen informatie en advies kunnen krijgen over de aanpak van hun onderzoek. Tevens zal er een meeting-point worden ingericht voor mensen met gelijkgerichte belangstelling.

De heer Hoogendijk uit Leusden zal in Laren een lezing met dia's geven over familie- en gemeentewapens in de provincie Utrecht.

Andere bronnen, nieuwe onderzoeksmogelijkheden, internet.

De interesse om meer achtergrondinformatie over het leven van onze voorouders te krijgen is sterk groeiende. 'Andere' bronnen worden steeds meer toegankelijk gemaakt. Daarom zullen de deelnemende instellingen en groepen deze keer veel nieuwe informatie daarover mee kunnen brengen.

Vanaf 1 januari 1998 is het mogelijk op de home page van de Genealogische Contactdag Midden-Nederland na te kijken welke groepen, verenigingen en andere instellingen deelnemen aan de dag.

Het internet adres daarvan luidt: <http://candl.let.ruu.nl/ngv/>.

Overige informatie is te verkrijgen bij het secretariaat van de Stuurgroep Genealogische Contactdag Midden-Nederland:

K.D. Reneman, Bangkokdreef 129, 3564 SJ Utrecht, 030-2610633

G.H. Moest, Glazenierslaan 32, 3454 GR De Meern, 030-6622219

De avond stond in het teken van de V.O.C.. Vanaf ongeveer 20.00 uur was de microfoon voor de heer J.C.A. Schokkenbroek, conservator van het Nederlands Scheepvaartmuseum in Amsterdam.

De voorzitter (de heer Joop Muclink) heet allen hartelijk welkom op deze avond. Hij doet een hernieuwde oproep aan de aanwezige leden om bijdragen voor het 4e kwartierstatenboek, waarvan de sluitingsdatum voor inleveren van kopij rond 1 januari 1998 ligt. Het is de bedoeling om het kwartierstatenboek in 1998 uit te geven. Dus hierbij dan een oproep aan iedereen die een kwartierstaat ter publicatie heeft aan te bieden, doe het, aarzel niet langer.

Om 20.10 uur introduceert de voorzitter de spreker voor deze avond de heer J.C.A. Schokkenbroek met als onderwerp 'De geschiedenis van de Verenigde Oostindische Compagnie (VOC). Helaas kunnen wij hier de prachtige dia's die deze lezing ondersteunden niet laten zien, wij zullen moeten volstaan met een korte samenvatting van de lezing.

Ontstaan en geschiedenis van de Verenigde Oostindische Compagnie

Rond de zestiger jaren van de 16e eeuw voerde de Spaanse koning, Filips II oorlog tegen de Noordelijke Nederlanden. De pogingen van deze Habsburgse koning om de Noordelijke Nederlanden aan zijn gezag te onderwerpen mislukten. Wel viel in 1585 Antwerpen na een langdurig beleg. Al tijdens het beleg hadden Hollandse en Zeeuwse schepen de vrije doortocht van en naar de stad over de Schelde onmogelijk gemaakt. Vlaamse kooplieden vluchtten naar Amsterdam en namen hun handelscontacten en geld mee.

Nu was het zo dat Spanje en Portugal reeds eeuwen lang het handelsmonopolie voor specerijen in handen hadden. Via Manilla op de Filipijnen werd zilver uit Spaans-Amerika naar de specerijeneilanden van de Indische Archipel gebracht. Daarmee vloeiden geweldige fortuinen in de Spaanse schatkist. Dit geld werd ondermeer gebruikt om de opstand van de Noordelijke Nederlanden mee te financieren. In het voorjaar van 1594 kwam een aantal Amsterdamse en Vlaamse kooplieden bij elkaar om na te

gaan hoe het monopolie ontdoken kon worden. Door nauwkeurige aantekeningen van *Jan Huygen van Linschoten*, die hij tijdens zijn reis in Portugese dienst in 1592 naar India had gemaakt, was de zuidelijke route naar Azië bekend geraakt en op kaarten uitgewerkt. Eerdere pogingen om via de noordelijke routes de handelsgebieden te bereiken mislukten vaak door schipbreuk of oorlogen. Denk daarbij maar aan de overwintering van *Willem Barentz* en *Jacob van Heemskerck* op het eiland Nova Zembla.

De eerder genoemde kooplieden besloten tot samenwerking en richtten de '*Compagnie van Verre*' op en zij organiseerden en financierden in 1595 de reizen van vier schepen naar de Oost. In de jaren daarna werden in totaal 65 schepen verdeeld over 15 vloten of expedities uitgerust en onderweg gestuurd. Deze '*voorcompagnieën*' waren gevestigd in Amsterdam, Rotterdam, Delft, Hoorn, Enkhuizen, Middelburg, Vlissingen en Veere. De concurrentie tussen deze compagnieën was moordend. Uiteindelijk wist raadspensionaris *Johan van Oldenbarneveldt* in 1602 de compagnieën te verenigen in de *Verenigde Oostindische Compagnie*.

De organisatie van de V.O.C. was in de Republiek gedecentraliseerd. Er waren zes bestuurlijke en administratieve centra, de zogeheten '*Kamers*' ingesteld. Deze Kamers bevonden zich in Amsterdam, Zeeland (Middelburg), Delft, Rotterdam, Hoorn en Enkhuizen. Iedere kamer werd bestuurd door '*bewindhebbers*' en had eigen schepen, wervings- en uitrustings-afdeling, soldij-administratie etc. ten behoeve van de dienaren, schepelingen en soldaten in Azië en de Kaap. Het hoogste gezag in de republiek en ook in Azië berustte bij '*de Heren XVII*' die door de zes Kamers werden gekozen. Daarvan leverde Amsterdam er 8, Zeeland 4 en verder nog één voor elke overige Kamer, de 17e plaats werd dan bij toerbeurt vervuld.

Het streven van de V.O.C. was erop gericht om zo veel mogelijk handelsposten te stichten. Dit groeide uit tot een uitgebreid handelsnetwerk van wat men *Factorijen* noemde (20 in totaal, verspreid over Azië). Men slaagde er in controle te verkrijgen over de route straat Soenda(handelspost Batavia). Ook in Ceylon wilde men macht verwerven. De handel met China en Japan verliep moeilijk, de aldaar gevestigde nederzettingen werden regelmatig vernietigd. Door deze constructies en een uiterst complex systeem van goederenhandel wist de V.O.C. grote winsten te maken. Gedurende het bestaan van de V.O.C. bouwden alle kamers samen

ongeveer 1500 schepen, vonden duizenden mensen in de bouw daarvan werk en waren nog eens tienduizenden mensen als zeevarenden of als Compagniedienaren in de Oost in dienst van de V.O.C..

De behoefte aan zeelieden was groot. Naast de vraag om zeelieden voor de walvis-, oorlogs-vaart en de haringvisserij leverde dat een te zware druk op voor de jonge republiek. Vanaf het einde van de 17e eeuw maar vooral in de 18e eeuw werden daarom veel zeelieden aangeworven vanuit Noord-Duitsland, Scandinavië en de Oost-friese eilanden. Zij werden voor de duur van 5 jaar gecontracteerd. De behoeften aan personeel werd mede sterk beïnvloed door het grote aantal sterfgevallen onder de bemanningen. Afhankelijk van de weersgesteldheid en bij voorbeeld de passaatwinden werden de reisroutes om de Zuidkaap uitgestippeld. Dat de reistijd nog wel eens veel langer werd dan was voorzien moge duidelijk zijn. Gebrek aan gezond voedsel en schoon water was vaak aanleiding voor het uitbreken van ernstige, vaak dodelijke ziekten. Het dodental kon wel oplopen tot 60 à 70% van de bemanning.

Eind 18e eeuw brokkelde de macht van het V.O.C. af. Veel bezittingen gingen verloren, veelal na hevige strijd. De lange communicatielijnen tussen Europa en het gebied waar de goederen vandaan moesten komen, oorlogen die de retourtochten van de schepen vertraagden en de enorme stijging van de kosten van de organisatie in de Oost, droegen bij dat het verval van de Compagnie aan het einde van de 18e niet meer kon worden afgewend. Uiteindelijk werd de V.O.C. na de inval van de Fransen in 1799 genationaliseerd. Het doek viel voor dit eens zo machtige bedrijf.

Tot zover dit (globale) verslag, onderstaand nog een verzameling bronvermeldingen die de genealogisch geïnteresseerde ter beschikking staan, samen gebracht uit o.a. afdelingsbladen.

In het ARA te Den Haag:

A. De generale land-en zeemonsterrollen (1671-1791)

Lijsten van alle land- en zeeperoneel in Indië en de Kaap (alleen Kamer Zeeland en Amsterdam). Toegangsnummer: 1.04.02

Kamer	Amsterdam	Zeeland
Periode	1720-1791	1691-1791
Inv. Nr.	5168-5239	11534-11820

B. Scheepssoldijboeken (1633-1795)

Via de monsterrollen is gevonden met welk schip men in Indië arriveerde. Dit is weer de sleutel voor de genoemde scheepssoldijboeken. Van de monsterrollen over de 17e eeuw is veel verloren gegaan. De rollen over de 18e eeuw is ongeveer 90% nog bewaard gebleven.

C. Rollen der gekwalificeerde civiele en militaire dienaren

Zoals de naam zegt, de namen van civiele en militaire dienaren in Azië. (alleen Kamer Zeeland en Amsterdam). Toegangsnummer: 1.04.02

Kamer	Amsterdam	Zeeland
Periode	1720-c.1789	1699-1791
Inv. nr.	5240-5261	118214-11928

D. Betaalrollen van de opvarenden van de voor de Kamer Zeeland uitgevaren schepen (1703-1794)

Per schip geordende rollen met opgaven van twee maanden gage en handgeld per opvarende matroos of soldaat, met handtekeningen van de ontvangers.

E. Verzoekboeken (Kamer Zeeland)

Verzoeken aan de Kamer Zeeland om uitbetaling te doen aan met nmae genoemde persoon/personen gedurende de afwezigheid; met handtekening van de aanvragers.

F. Oostindische testamenten (1698-1807)

Collectie, met klapper op familienaam (toegang 1.04.14), van copieën van testamenten die in Azië zijn verleden en in de weeskamer van Batavia geregistreerd. Toegang 1.04.02 inv. nrs: 6847-6897.

De heer Schokkenbroek wees er nog maar eens op dat in het Scheepvaartmuseum, te Amsterdam, een uitgebreide bibliotheek beschikbaar is voor de geïnteresseerden. Bij een bezoek van deze bibliotheek voor onderzoek behoeft geen entree voor het museum te worden betaald. In de bibliotheek staat o.a. het driedelige naslagwerk over V.O.C.-schepen met informatie over de schepen en hun schippers, de reizen en technische specificaties. De titel van dit naslagwerk is; **DUTCH ASIATIC SHIPPING** en verscheen in de serie 's Rijks Geschiedkundige Publicatiën.

In alle afdelingen van de N.G.V. zou het genoegzaam bekend moeten zijn dat de functionele Afdeling Heraldiek, ondanks haar korte bestaan, werkzaam is op diverse terreinen van haar gebied: zo zag het *Heraldisch Tijdschrift* het levenslicht, de registratie van uw familiewapen bij onze Vereniging kan een realiteit worden, en er worden adviezen gegeven door de werkgroep *Advies en Begeleiding* in de ruimste zin van het woord. Voorts stelt de Afdeling zich ten doel om werkgroepen voor een bepaalde deelstudie te organiseren. Tevens wordt de mogelijkheid geboden om lezingen en excursies bij te wonen: activiteiten zoals wij die ons hebben voorgenomen en zoals die vermeld zijn in de nota *'Heraldiek in de N.G.V.'*

De werkgroep *Advies en Begeleiding*, het 'voorportaal' voor diegenen die hun familiewapen willen laten registreren, krijgt het hele jaar door de meest uiteenlopende vragen. Enkele willen wij u niet onthouden:

Een steeds weer terugkerende vraag ligt ten grondslag aan een hardnekkig misverstand. Ik geef u daarvan een voorbeeld: 'Mijn naam is P. en ik heb een wapen; ben ik nu van adel?' Het antwoord zou eenvoudig kunnen zijn: 'Nee', doch een toelichting is op zijn plaats. Een lid van een adellijke familie heeft een wapen, vaak met meerdere kwartieren. Iemand die van oudsher een wapen in de familie heeft kan vaak teruggaan op voorouders die in de magistratuur gezeten hebben, schepen, richter, grietman of heemraad geweest zijn; ook kan een wapen verwijzen naar een gilde of beroep, zoals de inmiddels geadelde familie Rothschild, die het uithangbord van hun *bank van lening* in hun wapen hebben opgenomen. Het zal u duidelijk zijn dat deze categorieën weliswaar achtenswaardige burgers waren, doch dat 'van adel zijn' iets geheel anders is.

Een andere steeds weer terugkerende vraag is: 'Mijn naam is S., heb ik ook een wapen?' Ons antwoord zal dan steevast luiden: hoe ziet uw genealogie en uw kwartierstaat eruit en zijn bij uw onderzoek documenten aan het licht gekomen die gezegd waren door uw voorouders? Bij een vluchtige blik in de boeken van Rietstap zou het kunnen zijn dat de vraagsteller, wat de naam betreft, inderdaad in Rietstap voorkomt, doch dat dit geenszins wil zeggen dat deze gevonden naam en die van de vraagsteller c.q. vraagstelster verwant zijn aan elkaar; waarschijnlijk niet, doch er is een kans wanneer een gedegen onderzoek naar uw familie plaatsvindt.

Is de familie S. dan gedoemd zonder wapen door het leven te gaan?

In principe hoeft dit niet, er kan, zoals dit vroeger ook gebeurde, een wapen ontworpen worden, maar dan op basis van de uit een genealogie en kwartierstaat geputte gegevens, zoals naamsbetekenis, woongebied, boerderij, beroep en andere bronnen die dienstig kunnen zijn voor een totaalbeeld van een familie dat uiteindelijk kan leiden tot een wapen. Dat een nieuw wapenontwerp een delicate zaak is en de nodige vaardigheid en zorgvuldigheid vereist zal een ieder duidelijk zijn.

Men moet er wel waarde doch geen *historische* waarde aan toedichten: het is net als een logo voor een zakenman, het kan in deze tijd gemaakt worden. Het verschil met het logo is echter dat het logo vaak gedateerd is en snel versleten raakt, vooral wanneer dit van matige kwaliteit is. Een wapen is tijdloos en kan de tand des tijds weerstaan zoals in de praktijk gebleken is.

Een wapen is en blijft uit de tijd waarin het is ontworpen en zal niet door kunnen gaan voor 'oud', maar daarom behoeft het pas verworven wapen er niet minder om te zijn.

Indien u behoefte heeft aan informatie, belt u dan onze 'Heraldische Helpdesk': telefoon 050-3092293.

U kunt ook bijkomend lid worden of, als geen N.G.V. lid, u alléén abonneren op het Heraldisch Tijdschrift. Bijkomende leden ontvangen het Heraldisch Tijdschrift gratis. Het Heraldisch Tijdschrift biedt u niet alleen een goede bron van informatie, maar u kunt ook daarin zelf publiceren, vragen stellen of passende reclames plaatsen.

De nota 'Heraldiek in de N.G.V.' is te verkrijgen door storting van f 7.50 op giro 3066413 t.n.v. de penningmeester van de Afdeling Heraldiek.

Onder dit hoofd zullen wij u regelmatig korte verslagjes presenteren uit publikaties die in de afgelopen periode op onze redactietafel zijn terecht gekomen. Het uitgangspunt daarbij is dat het op enigerlei wijze iets met onze hobby te maken moet hebben. De strekking van deze verslagjes zal die van een korte introductie van het betreffende artikel zijn met daarbij verwijzing naar de bron en indien aanwezig relevante adressen.

Geboren, Geertruida Maria, wij noemen haar Chantal (Intermediair 24 juli 1997)

Onder deze titel een artikel over de (voor)naamgeving in de laatste 20 jaar van deze eeuw. Uit studies concludeert de taalkundige Doreen Gerritzen dat bij de keuze van voornamen de eeuwenoude gewoonten steeds meer worden verlaten. De voornaam van onze nieuw geboren moet vooral mooi, leuk en/of bijzonder zijn. Daarbij concludeert zij tevens dat de keuze wordt beïnvloed door de sociale achtergrond. Smaak hangt namelijk samen met die achtergrond aldus de onderzoekster.

In de eerstkomende twee nummers van het blad 'Naamkunde', zal Doreen Gerritzen in een tweetal artikelen ingaan op de hedendaagse trends van voornamen. Onderstaand vast de top tien populairste voornamen (1992-1995 bron: NIPO, 1995)

1. Lisa	1. Mark
2. Laura	2. Tom
3. Kelly	3. Nick, Stefan
4. Denise	5. Kevin
5. Iris, Michelle, Sanne	6. Jasper
8. Anouk, Eva, Jessica, Kimberly,
Melanie, Naomi,
Sharon	7. Mike, Tim
	9. Rick
	10. Martijn

Polderarchieven

(Alkm. Courant 14 augustus 1997)

In dit interview met dr. Diederik van Aten, waterschapshistoricus in dienst bij Uitwaterende Sluizen Hollands Noorderkwartier, wordt duidelijk dat er veel en goed bewaard gebleven archiefmateriaal van de polders en waterschappen in onze regio bewaard is gebleven. Van Aten baseert zich op zijn ervaringen tijdens de onderzoeken die hij ten behoeve van zijn proefschrift

heeft gedaan. Hij publiceerde zijn ruim 400 pagina's tellende proefschrift onder de naam 'Als het geweld comt...' in 1994. De helft van het proefschrift gaat over de waterstaatsgeschiedenis en bevat net als latere publikaties van van Aten voor genealogen interessante informatie. Naast dit boek werkte hij mee aan een aantal andere publikaties waar onder:

Binnewaeters Gewelt en... Die water keert, in 1996 was hij mede-auteur van het boekje 'Kleine Kennemer watergeschiedenis'. Het laatste werd uitgegeven door Het Lange Rond en beschrijft 800 jaar mens en water in de regio Beverwijk.

Beslissende jaren voor 'Hondsbossche'

(Alk. courant 8 november 1997)

Onder deze titel een artikel over de aanbidding van de 13e uitgave van de kring van vrienden van de Hondsbossche. Een historische uitgave over de versterking van de Hondsbossche tussen Camperduin en Petten. Ook bij deze uitgave was de heer van Aten, waterschapshistoricus van U.S., betrokken naast ingenieur M. Nieuwjaar. De beide samenstellers hebben bij hun onderzoek ten behoeve deze publikatie door veertig meter archiefmateriaal gewerkt en en-passant een nieuwe inventaris gemaakt. Weer is een archief voor het geïnteresseerde publiek toegankelijk gemaakt.

Op zoek naar huis, straat of buurt

(Alk. Courant najaar 1997)

Een artikel van deze strekking geeft aan dat na alle speurtochten naar onze voorouders en hun afkomst een andere fase van onze speurtocht is aangebroken. Althans dat geldt voor de meesten onder ons. Wij willen onze familie in de context van hun tijd plaatsen. Daarbij is het huis, de buurt of de straat waarin zij woonden één van de gegevens waar wij onderzoek naar zouden kunnen doen. Maar waar kan ik deze informatie dan het best zoeken is dan de vraag. In het betreffende artikel wordt een handleiding genoemd. Onder de titel 'Op zoek naar huis, straat of buurt' is een uitgave van de stichting voor regionale geschiedbeoefening uitgebracht. De handleiding is verkrijgbaar bij het bureau van de stichting voor fl.15,--. Telefoonisch of per fax te bestellen via het nummer 023-5318436.

In genoemd blad kwam ik een artikel tegen over 'Het Junior Antiquariaat'. Een commerciële instelling die is gespecialiseerd in oude kranten en bladen. Als u dus geïnteresseerd bent in een origineel van de krant van uw geboortedatum kunt het daar proberen. Het antiquariaat verzorgt ook presentverpakkingen met een combinatie van bladen van specifieke data. Naast de bekende collecties zoals de Koninklijke Bibliotheek en diverse archieven is dit een mogelijkheid om de 'echte' exemplaren te verwerven. Adres: Junior Antiquariaat, Zuiderdiep 52, 9521 AT Nieuw Buinen, Tel. 0599-616443.

Een dorp vernietigd, een natie verloren

(Alk. Courant 2 augustus 1997)

In het artikel wordt de geschiedenis rondom de slag bij Vroonen besproken. De in Heerhugowaard woonachtige Dick Roth deed uitvoerig onderzoek naar deze geschiedenis. Het Hollandsch/Zeeuwse leger hakte na bloedige strijd in het jaar 1297 de West-Friezen in de pan. De strijd had plaats op de Vronergeest een, destijds, duidelijk in het landschap zichtbare langgerekte heuvel van duinzand. Het West-Friese leger had geen schijn van een kans en werd met overmacht verslagen. Op die bewuste 27e maart van 1297 werd een dorp en een natie, de boerenrijstaat West-Friesland, vernietigd. Op de plaats ontstond nadat de weerbarstige West-Friezen zich hadden onderworpen aan de Hollandse graven het huidige dorp St. Pancras.

Dick Roth publiceerde eerder een tweetal artikelen over dit onderwerp. Voor de KLIN, oudheidkundige vereniging St. Pancras: Slag bij Vroonen, volgens de auteur een voor iedereen makkelijk toegankelijk artikel. Voor de WFON, in de 64e bundel: De ondergang van de boerenrijstaat West-Friesland, wetenschappelijker van opzet en in eerste instantie bedoeld voor de geïnteresseerden die wat dieper in de historie willen graven.

Voor geïnteresseerden onderstaand de adressen van de beide verenigingen:
De KLIN: De heer Brandsma, Benedenweg 103, St. Pancras, tel. 072 5642314.
Het WFON: De heer Timmermans, Gildehuis Achterdal 3, Hoorn.

Onder de kop 'Heerenhuis vormt leidraad in boek Niek van der Lee' wordt, in een interview met de schrijver/samensteller van het onlangs verschenen boek over drie eeuwen leven in de Beemster, teruggeblikt naar het ontstaan van dit boek. De geschiedenis van het Heerenhuis aan de Rijperweg vormt daarin de rode draad waarlangs alle verzamelde gegevens in hun perspectief worden geplaatst.

Het boek is duidelijk meer dan een verhaal over de geschiedenis van het Heerenhuis. Het is een verhaal geworden over de mensen die gedurende de laatste drie eeuwen in de Beemster hebben geleefd. Op zijn eigen humoristische wijze schetst Niek van der Lee een beeld van het leven in de Beemster in het algemeen en in Middenbeemster in het bijzonder. Het boek is voorzien van ruim 400 afbeeldingen van de bewoners, huizen, boerderijen etc.. Naast foto's zijn ook tekeningen van Anneke Burger in het boek opgenomen. Aan de totstandkoming van deze uitgave is ook medewerking verleend door mw Marianne J. Teunis, die de vormgeving verzorgde. Het boek is in een oplage van slechts 1000 stuks gedrukt, dus haast u.

Voor belangstellenden voor dit zeer bijzondere boekwerk over de Beemstergeschiedenis vermeld ik hieronder hoe men in het bezit kan komen van één of meerdere exemplaren.

U kunt het boek bestellen bij:

Niek van der Lee,
Prinses Wilhelminasingel 25,
1461 AL Zuid-Oost Beemster
Tel.: 0299-425512

Mw M.J. Teunis,
Sperwer 33,
1834 XN Sint Pancras
Tel.: 072-5642003 (na 19.00u).

Afgehaald bij bovenstaande adressen kost het boek **fl. 45,-**

Verder is het boek te koop bij:

BRUNA Purmerend, NOVALUX, V.V.V. en het Historisch Genootschap
alle te Midden Beemster voor **fl. 50,-** (ISBN 90-76264-01-5)

In het register van de Nederlands Hervormde Kerk te Oudorp bij Alkmaar, waarin de bezittingen van de kerk en het verhuuren van de kerkelanden genoteerd staan, ligt een los briefje, dat er helemaal niet in thuis hoort.

Dat briefje dateert van 1821. Het betreft een lijst met namen van personen, die uit het hele land afkomstig zijn, variërend in de leeftijd van 5 tot 70 jaar. Soms een ouder met een kind, maar veelal alleenstaande personen, zoals een kind van 5 jaar. Een bladzijde uit het Lidmatenboek van de Kerk lijkt onwaarschijnlijk, die zien er anders uit.

Wat zoeken al die personen in zo'n korte periode in dat, voor die tijd, toch kleine Oudorp? Heeft iemand een idee waar die lijst voor diende?

De volgende personen komen op de lijst voor, ingeschreven op:

- 12 aug. Leentje van den Berg, 33 jaar van Alkmaar
- 20 " Bart Faber, 55 j. te Haarlem
- 23 " Jacob Salomon Manheim, 26 j. Alkmaar
- 23 " Jan Pittersen van Heemskerk, 42 j.
- 27 " Dirk Hanse van Aalsmeer
- 28 " Willem Hoek van Lansmeer, 57 j.
- 01 sept. Nicolaas van den Bos van Haarlem, 23 j.
- 19 " Katrijna Ras van Albranswaard, 30 j.
- 19 " Willem Magre van Vianen, 28 j.
- 24 " Jan Capoen van Arnhem, 25 j.
- 01 oct. Barend Geers van Scheemte bij Groningen, 50 j.
- 06 " Jan van Ewijk van Alkmaar
- 07 " S. de Harder van Maassluis, 38 j.
- 07 " G.L. van Lienden van Thiel, 43 j.
- 15 " Wolf Emanuel Polak van 's Gravenhage, 45 j.
- 21 " Jan Klaverveld van Hazerswoude 53 j.
- 21 " Marcus de Zwart, 27 j. van Leiden
- 21 oct. Dirk Schrijver van 's Hage, 56 j.
- 21 " Jan Gerritse van Amsterdam, 50 j.
- 24 " Aaltje Koopmans ge., te Giesen Nieuwkerk, 54 j.
- 24 " Martinus Hendrikus Kaspers geb. te A'dam 5 j.
- 24 " Christiaan Sluiter geb. te Gouda, 26 j.
- 24 " Maria Hendrika Uzenaar geb. te Delft, 33 j.
- 03 nov. Willem ten Broek van Amsterdam, 42 j.

- 03 " Willem Heems van den Briel, 45 j.
 03 " C. Prins van Sliedrecht, 50 j.
 11 " K. Arnoud van Dordrecht, 21 j.
 11 " P. Jansen van Zierikzee, 33 j.
 11 " Anna M. Luuk en Elisabeth G. van der Plast
 17 " Daniel Rocbeliers van 's Gravenhage
 17 " Rachel Speijers dito
 17 " Maria Begelingers dito?
 17 " Jastina Mutsaas van Amsterdam
 17 " Klaasje de Groot met een kind van Uitgeest
 17 " Hendrik ter Heijde van Nijmegen
 17 " Catrina Engelen met 2 kinderen van 's Gravenhage
 22 " Grietje Pater...
 24 " Aarmijntje Knijt van 's Gravenhage 41 j.
 24 " J. Breedveld van dito, 63 j.
 24 " P. Balk van Deventer, 41 j.
 24 " J. Broek van 's Hage, 49 j.
 24 " J. Michels van 's Hage, 70 j.
 24 nov. G. van Kampen met een kind van 's Gravenhage
 24 " A. Lievering van 's Gravenhage, 31 j.
 24 " A. Schouten met een kind van Delft, 51 j.
 01 dec. P. Sonsbeek van Haarlem, 44 j.
 01 " M.v.D. Hoeven van 's Hage
 01 " J.M. Oosterbroek van One te Gelderland en Rijndert deszelfs
 zoon
 01 " H. Staphorst Amsterdam
 08 " Maria Abingers van Sittard, 17 j.
 17 " D. Koolhaas van 's Hage, 59 j.

Is Scheemte wellicht Scheemda, gelegen aan de hoofdweg van Groningen naar de grenzen, 1½ uur NW van Winschoten?

De redactie stelt het zeer op prijs indien u ook eens besluit
 een bijdrage aan ons afdelingsblad te leveren.
 Van harte uitgenodigd dus.

In het Verenigingscentrum in Naarden bevindt zich een index op de Akten van Venia Aetatis, die voor de genealoog belangrijke gegevens bevatten, met name over geboorte en herkomst van bepaalde personen.

Wat is een Venia Aetatis?

Dit betekent zoveel als 'op leeftijd komen'. Dit meerderjarig worden en dus handelsbevoegd zijn, gebeurde in Holland op 25-jarige leeftijd. Echter, er waren ook minderjarigen, die om wat voor reden dan ook, eraan hechtten om meerderjarig verklaard te worden. Tegenwoordig heet dit een verzoek om handlichting.

Vaak was de reden dat de persoon zelfstandig handel wilde drijven of een bedrijf wilde exploiteren. De Staten van Holland leverden en registreerden dergelijk verklaringen.

De registraties zijn bewaard gebleven over de jaren 1572-1803 en zijn op verschillende plaatsen in het Algemeen Rijksarchief te vinden:

- vòòr 1605: in de serie (gedrukte) resoluties:
inv.nrs 22-280 en 5001-5279
- 1605-1611: in de registers op de octrooien verleend door de Staten:
inv.nr 1590xx
- 1605-1803: in de registers van de akten van Venia Aetatis:
inv.nrs 2192-2193 (N.B. in deze registers zijn lacunes over de jaren 1612, 1689-1701 en 1792-1801)

De verzoekschriften zelf, incl. de overlegde bijlagen (doopbewijzen, kopieën uit familiebijbels, verklaringen van verwanten, etc.) zijn bewaard in de serie rekesten om Venia(m) Aetatis voor de jaren 1652-1710 en 1712-1794: inv.nrs 2085-2191.

Nadere Toegangen

Er zijn op de studiezaal van het ARA twee nadere toegangen beschikbaar:

- 1613-1700, getypt toegangsnummer 3.01.04A
- 1701-1794, handschrift. Hierin zijn tevens akten van legitimatie en naturalisatie opgenomen. Toegangsnummer 3.01.04B
- 1579 en later: de indices op de gedrukte resoluties van de Staten van Holland (inv.nrs 281-298 en 5472-5489) in het archief van de Staten van Holland. Toegangsnummer 3.01-04.

Het is al vaker in ons afdelingsblad aangegeven en hier is dan weer zo'n voorbeeld van een vondst die op zijn minst curieus is. Waarom zou ook u, die ongetwijfeld ook dergelijke leuke, ludieke, interessante vondsten doet, niet ook eens een bijdrage aan dit blad leveren. Schroom niet en doe als mevrouw Luken.

In 1776 was er een vacature voor de positie van koster in Nieuwe Niedorp. Daarop solliciteerde diverse personen getuige onderstaande tekst.

Lijst van de sollicitanten naar het vacature Koster, Voorsanger en Schoolmeesters Ampt te Nieuwe Niedorp en welke tijd deselve hunne gaaven hebben laten hooren, alsmede wat deselve geleesen en gesongen hebben.

1. Jan Vel van Barsingerhorn	13. Rens Doorn van Westzaandam
2. Pieter Kos van Oostgraftdijk	14. Pieter Grootes van Marken-Binnen
3. Pieter Mijburg van Grosthuijsen	15. Maarten Oot van Avenhorn
4. Joris Schut van Lambertschaag	16. Jan de Smeth van Benningbroek
5. Jan Visser van Groet	17. Dirk Slamp van Schermerhorn
6. Meijndert Kok van Wieringen	18. Blank van Oosterblokker
7. Jan Dekker van Scharwoud	19. Arien Koeman van Wormerveer
8. Abram Kwantes van Midwoud	20. Jan Bijl van Oosterleek
9. Jacob Sluijs van Krabbedam	21. Aarien Beets van Noorddeijnt(?)
10. Pieter Kwantes van St. Pancras	22. Gerrit Bruijn van Valkoog
11. Pieter Dingnumsz(?) van Oost Knollendam	
12. Jan Koomen van West Knollendam	23. Jan Alderkamp van Opdam

Bij elk persoon stond vermeld op welke dag hij geweest is, welke bijbeltekst is gelezen en welke psalm gezongen. Als u wilt weten wie de baan gekregen heeft, kunt u O.A. Oude en Nicuwe Niedorp Inv. nummer 25 opvragen in het Regionaal Archief te Alkmaar.

Ik moet toegeven, zelf ben ik ook nog uit de buurt van 'de grote elektrische verleiding' gebleven. Niet omdat ik denk daar geen interessante zaken mee te kunnen doen/vinden, maar vanwege de benodigde (extra/aangepaste) apparatuur. Nog even niet, dacht ik, laat eerst maar eens aan de ware liefhebbers over. Maar zo langzamerhand begin ik het, voor mijzelf althans, als een klein gemis te beschouwen. Steeds vaker wordt er in publikaties melding gemaakt van interessante informatie die via Internet beschikbaar is of komt. Zo ook het onderstaande bericht, voor u gelezen in Gens Data jun./aug. 1997.

Volkstellingsgegevens van WEESP op internet

In het kader van hun postdoctorale opleiding historische informatie-verwerking hebben twee deelnemers onderzocht hoe de volkstellings-gegevens van Weesp van jaren 1807 en 1849, voor een groot publiek interessant konden worden gemaakt.

De in gecodeerde vorm aanwezige gegevens zijn aangevuld met informatie zoals, namen, straatnamen en huidige adresgegevens. Gedigitaliseerde foto's van historisch Weesp en de wijkindeling zoals die in de 19e eeuw was zijn tot een diashow samengesmeed. Ook is een fotogalerij gemaakt van oude foto's van personen uit de Weesper samenleving. Het resultaat is nog niet af, maar als basis voor verdere ontwikkeling, alleszins de moeite van het 'bezoeken' waard.

Het adres van deze WEB-site is:

**HTTP://OASIS.LEIDENUNIV.NL/NHDA/ESF/PROJECTS/
WEESP/VOLKSTEL.HTM**

Advertentie

Gevraagd een diaprojector met scherm om te gebruiken op onze afdelingsavonden in de Hoornse Vaart. Uw aanbod wordt graag afgewacht door onze voorzitter, dhr J. Muelink.

Adres en telefoonnummer vindt u achterin dit blad.

Aanwinsten voor de bibliotheek

In het vorige nummer van ons afdelingsblad werd aandacht besteed aan de uitgave van het boek over het geslacht Brederode. Het boek met de titel '*Onvoltooide Roem*' is door een schenking van uitgeverij **De Coogh** nu in de afdelingsbibliotheek aanwezig.

Door een schenking van de uitgeverij **Pirola** uit Schoorl zijn voor de bibliotheek de volgende twee boeken verkregen:

De familie Velds uit Friesland door J.J. Herweijer.

Het boek behandelt in een aantal hoofdstukken de nazaten van Steven Velds overleden te Leeuwarden 27-07-1774. Het boek is voorzien van foto's en copieën van originele acten en krantenknipsels. Een uitgebreide index maakt dit werk compleet. ISBN: 90 6465 204 5, 235 blz.

Drie eeuwen Duijvis-Duivis, een Zaaans geslacht van 1682 tot heden, door H. Hendrikse.

De genealogie begint met het huwelijk van Jacob Willemsz Duijves en Aagte Claasdr., gesloten in Jisp, 26 oktober 1681. De schrijver wandelt eerst met de lezer door het Oostzaandam van de 18e en 19e eeuw.

Aan de hand van een oude acte uit het Oud-Rechtelijk Archief van de Banne Westzaan laat hij ons lezen dat dronkenschap en burenruzie ook toen niet ongewoon was. Daarna volgen achtereenvolgens de beschrijvingen van 79 gezinnen. Het boek sluit af met een aantal hoofdstukken algemene informatie zoals Testamenten en boedelscheidingen, een verklarende woordenlijst voor in oud-rechterlijke en oud-notariële taalgebruik voorkomende woorden en uitdrukkingen e.a. Een tweetal indexen, respectievelijk op voornamen en de namen van aangehuwden, sluiten dit boekwerk af. ISBN 90 90092978, 118 blz..

Dossier Groot.

Mevrouw den Otter-Groot heeft een aanzienlijke verzameling met gegevens van gezinnen Groot uit de Zaanstreek. Dit dossier bevat een uitdraai van dit bestand. De gegevens zijn gegroepeerd per gezin waarvan de man de familienaam Groot draagt en is gesorteerd op voornaam, daarbinnen op geboortejaar. Ook als uw gezochte Groot misschien géén Zaankanter is, zou u dit dossier toch eens moeten raadplegen!

Soms kom je van die zaken tegen waarbij je jezelf moet afvragen, wat moet ik hier nu weer mee? Zo kreeg ik onlangs een artikel onder ogen waarin de (on)betrouwbaarheid van bijvoorbeeld een kwartierstaat aan de orde werd gesteld.

Nu zal ik de laatste zijn die zal beweren dat wij onfeilbaar zijn en dat er in het verleden en vandaag de dag geen fouten in de bevolkingsadministraties zijn geslopen of zullen sluipen. Ik kan mij er nog in vinden dat er met opzet verkeerde informatie wordt verstrekt. Moeten wij daarom dan maar niet meer zoeken en het plezier dat wij ontegenzeggelijk in onze hobby vinden, maar niet meer genieten? Dat is natuurlijk niet de oplossing voor de problemen van de onbetrouwbare brongegevens. Wat wij er dan mee moeten? Dat lijkt mij duidelijk, wij moeten zo zorgvuldig mogelijk met de door ons gevonden gegevens het 'sluitende' bewijs blijven zoeken.

Voorzichtig zijn met het trekken van conclusies zonder dat er acceptabele argumenten voor onze aannames zijn gevonden. Wij moeten rekening houden met de 'valkuilen' die bewust danwel onbewust voor ons zijn gegraven. Oh ja en dan natuurlijk ook eens durven uitkomen voor wat wij er van hebben 'gebakken', met andere woorden ...publiceer eens. Laat ook anderen eens naar de resultaten kijken, je weet nooit wat je er nog wijzer van wordt.

Voor de nieuwsgierigen onder de lezers nog een paar, wellicht reeds bekende, 'vervuilers':

In de vrouwelijke lijn; al kan in het algemeen gesteld worden dat de moeder van een kind een vrij zeker gegeven is, moet toch nog rekening worden gehouden met de mogelijkheid van 'het ondergeschoven kind'. Het kind van een ongehuwde dochter dat, om een schandaal te vermijden, werd ingeschreven als het kind van de moeder van het gezin.

Wetenschappelijk gezien houdt men het er op dat de zekerheid bij de moeder op 99% gesteld kan worden.

In de mannelijke lijn; hier ligt de zaak moeilijker, er kunnen meer afwijkingen geïntroduceerd worden/zijn. Ik neem er een paar over uit het bewuste artikel:

1. Gearrangeerde huwelijken, kind(eren) worden erkent door niet biologische vader.
2. Kinderen geboren uit overspel.

3. Incest, geen fenomeen alleen van de laatste tijd, maar van alle tijden en dus een 'bedreiging' van de betrouwbaarheid van de kwartierstaat aan vaderszijde.
4. Een relatief nieuwe categorie; Donorinseminatie.

Uit het bovenstaande moeten wij dus concluderen dat er in kwartierstaten fouten kunnen, en naar alle waarschijnlijkheid ook zullen, ontstaan. Deze fouten kunnen ontstaan door *fouten in de bronnen zelf*, door *fouten bij de bronnenbewerking* of door *fouten bij de interpretatie* van die bronnen. Helaas zullen wij de meeste van deze fouten nooit of bijna nooit kunnen ontdekken en zullen wij daar mee moeten leven.

Mijn advies? ...vooral doorgaan...!!!

Kwartierstatenboek

De werkgroep Kwartierstatenboek is aangevuld met enige leden en is inmiddels van start gegaan met de inventarisatie en bewerking van de reeds aanwezige kwartierstaten. Er is nog plaats voor enige kwartierstaten, dus mocht u graag willen publiceren, meldt u zich dan onverwijld bij de werkgroep, uiterlijk 14 januari 1998.

Mocht u willen insturen, dan vragen wij u de volgende condities in acht te nemen.

Uitgetypt inleveren of op floppy vergezeld van een printer uitdraai.

Als u inzendt op floppy, dan graag in een genealogieprogramma, zoals GensData, HazaData, ProGen of WP en uitgedraaid in Gedcom formaat.

Na verwerking zullen wij u vragen uw kwartierstaat zelf te corrigeren.

Omdat het al weer enige jaren geleden is dat er een kwartierstatenboek verscheen, willen wij proberen nog dit jaar uit te komen.

Heeft u nog vragen, dan kunt zich wenden tot een van de onderstaande werkgroepleden:

De heer A.G.H. Groeneveld, coördinator: Bakkersweg 24, 1852 EE Heiloo,

De heer H.R. Jongen, Vinc. v. Goghstraat 18, 2162 CH Lisse,

Mw G.C.M. Groen-Rosenhart, adres zie achterin,

Mw A. van Koersveld-Groeneboom, adres zie achterin.

V&A-25/32

Ir E. Dorregeest, Arnhem

Vraag: Twee broers en hun zonen hebben tussen 1720 en 1763 schuitemakerijen gehad aan de ringsloot van de Heerhugowaard. Deze broers zijn Jan Jansz Dorregeest (ca 1680-1745), zijn zoon Jan Jansz (1714-1763) en Jacob Jansz Dorregeest (1679-1740) en zijn zoon Jan Jacobsz (ca 1714-1773).

De eerste twee bewoonden de scheepmakerij (aan de Pannekeet). Het betrof een huis met erf en werf gelegen aan de ringdijk van de Heerhugowaard bij de Zuid Scharwouder poldersluis. Tussen 1720 en 1730 wordt diverse malen gemeld dat er damschuiten zijn gebouwd (ONA Zuid Scharwoude). Later blijkt dat de polderschuiten er worden hersteld (polderarchief Heerhugowaard).

De Pannekeet wordt in 1763 verkocht aan Bruijn Bruijnsz de Zee. Latere eigenaars zijn achtereenvolgens in 1767 de in Zaandam wonende Jan Jansz Nat, in 1770 Cornelis Blom en in 1776 Cornelis Pietersz Boer (ORA Heerhugowaard).

De andere twee hadden een scheepstimmerwerf die ten noorden de rietsloot, ten oosten de ringsloot van de Heerhugowaard, ten zuiden de Hoornsevaart en ten westen de Oosterdijk belende. Ook deze werf werd gebruikt om de polderschuiten te herstellen (polderarchief Heerhugowaard). De werf lag waarschijnlijk schuin tegenover Jan Boyes overtoom. Op kaarten van de Uitwaterende Sluizen (1680) en van de Vronergeest (1713) staat er bebouwing aangegeven.

Wie heeft aanvullende informatie (bijvoorbeeld prenten of foto's) over deze schuitemakerijen, de Pannekeet en de Zuid Scharwouder poldersluis?

V&A-26/32 de Lange

Vraag: De heer Roscam Abbing heeft een notariële akte uit 1681 gevonden waarin Willem Jansz de Lange, oud-schepen van Limmen, genoemd wordt. Deze persoon zou een voorvader kunnen zijn. Vandaar mijn vraag of u iemand weet die thuis is in het 17e eeuwse Limmen en speciaal de bestuurders uit die tijd. Vermoedelijk gaat het om een persoon met enig grondbezit. Bij de nalatenschap van zijn vermoedelijke kleinzoon is sprake van o.a. 10 morgen en 794 roeden land onder Limmen. Het kan heel goed zijn dat hij van elders komt, b.v. uit Jisp'.

Vermoedelijke zoon: Cornelis Willemsz de Lange.

Vermoedelijke kleinzoon: Willem Cornelisz de Lange uit Assendelft, overleden 28-5-1723 'opt Calf' te Oost-Zaandam, trouwde Marijtje Arents Poel.

Wie kan onze vragenstellers verder helpen? Uw reacties altijd opsturen naar de redactie.

V&A-24/31 Starrevel/t/dt

Jos Kaldenbach

Antwoord?: Op vraag 24/31 Starreveld(t) van HNK 31, pag. 123 kon ik in Naarden de volgende personen vinden: Leendert e.v.a. in Jisp, Uitgeest, Zoetermeer, Berkel en Alfen. Zoekt u daar eens verder.

V&A 26/12

T. Schouten, Alkmaar

Antwoord: Mogelijk is Jan Rijkse Ooijevaar een zoon van (5) Rijk Ooyevaar, ged. 24.10.1714 te Obdam.

Getuige Anne Frans van Dijk is mogelijk een zuster van Engeltje Frans van Dijk, de vrouw van (I-6) Reinerus.

Getuige Jacob Klaase Ooyevaar is mogelijk dezelfde als (II-A-2) Jacob Ooyevaar/Bakker, die dan in 1792 nog Ooyevaar wordt genoemd.

Verder heb ik ook nog enkele vragen:

Is Hieuwes/Theuwes dezelfde naam?

Is Jan Rijkse Ooyevaar molenaarsknecht (i.v.m. aantek. in doopboek 'swielder molen' en hun huwelijksgetuige Sijmen Swielder)?

Het huwelijk van (I-5) Rijk Ooyevaar heb ik nog niet gevonden.

Onderzoekruildienst NGV start uitgifte eigen blad, 'ORDONNANS'

Een abonnement is gratis, abonnees betalen uitsluitend verzendkosten. De tekst kan per modem bij diverse gemeente BBS-en worden opgehaald. Het eerste nummer (juni 1997) bevat veel nieuws over het programma VERWIJS, dat de genealoog ondersteunt bij het zoeken van:

- de gemeente waaronder een plaats, buurt of wijk valt,
- de archiefdienst waar de archieven van een gemeente worden bewaard,
- adressen, telefoonnummers en openingstijden van archieven,
- adressen en telefoonnummers van alle Nederlandse gemeenten.

Een diskette kost f 10,-, te bestellen bij de Dienst Bestellingen NGV, Postbus 976, 1000 HZ Amsterdam.

De bibliotheek van het maritiem museum Prins Hendrik

(Artikel van deo Gijswijt, uit: 1340, afd. Rotterdam en Omsterken)

Wist u al dat zich in het Maritiem Museum te Rotterdam een zeer uitgebreide bibliotheek bevindt? Kortgeleden bracht ik voor het eerst na de verhuizing een bezoek aan de nieuwe vestiging op de hoek Leuvehaven-Churchillplein. Ik heb altijd het gevoel gehad dat dit museum een soort 'ondergeschoven kindje' was, voor wat betreft genealogie of geschiedenis (leuk om in rond te lopen, maar verder niets). Het tegendeel bleek waar en kort voor sluitingstijd ontdekte ik op de eerste verdieping van het gebouw zelfs een zaal met een enorme hoeveelheid boeken, betrekking hebbende op marine, cartografie, topografie, koloniale geschiedenis, kaapvaart, koopvaardij, piraterij ('krenten in de pap' voor de genealoog!), zeevaartkunde en schipbreuken, om er maar een paar te noemen.

Ook achtergrondinformatie over scheepsbouw en scheepvaart vindt u er, prachtige gegevens om uw genealogie mee 'aan te kleden' indien u zeelieden of scheepsbouwers onder uw voorouders hebt. Voorts is men er zeer behulpzaam. Adres en openingstijden van de bibliotheek: van dinsdag tot en met zaterdag 10.00-17.00 uur; Leuvehaven 1, Rotterdam.

Stamboomspeurder voor een goede zaak.

G. Telman

Onder deze titel las ik in 'Het Beste' een artikel waarin onze hobby tot een professionele manier van onderzoek naar het voorkomen van een medische afwijking wordt gepromoveerd.

Een jonge cardioloog wordt met een vreemd verschijnsel geconfronteerd, patienten overlijden, zonder aanwijsbare oorzaak, aan een hartstilstand. Hij ontdekt een patroon in een afwijking bij meer dan één gezinslid en wil dit onderzoeken. Hij zet met de hulp van de familieleden een *stamboom* op. Er blijkt dat zij afstammen van twee broers die in het midden van de vorige eeuw vanuit Denemarken naar Utah waren geëmigreerd. Het onderzoek geeft aan dat er nog honderden nog levende nazaten moesten zijn. Al tijdens het uitwerken van de stamboom werden zijn vermoedens bevestigd. Bij een aantal nieuwe gevallen kon de eerder genoemde afstamming worden vastgesteld. In de 15 jaar dat het onderzoek gaande was had hij bij meer dan 150 personen de afwijking vastgesteld. In 1990 werd, na diepgaand onderzoek, een genetische afwijking gevonden bij de dragers van het 'verlengde QT-syndroom'. Het wachten is nu op een eenvoudig toepasbare methode om bij pasgeborenen de ziekte vast te kunnen stellen.

**Adressen Nederlandse Genealogische Vereniging
Afdeling Hollands Noorderkwartier**

Afdelingsbestuur:

Voorzitter: J. Muclink, Laanweg 32, 1871 BJ Schoorl,
072-5091721

Secretaris: J.C. Leek, Hoornseweg 27, 1823 DH Alkmaar,
072-5613060

Penningmeester: W. Voskuyl, Arklaan 4, 1852 CA Heiloo,
072-5330325

Lid, afd.afgevaardigde en DIP: mw H. Stroo-Sleg, H.
Populierenlaan 67, 11741 WR Schagen, 0224-217527

Overige functies:

Bibliotheek: mw H.P.H. Zonneveld-Aupers, Westfricsepad 9,
1823 BZ Alkmaar, 072-5128124

Werkgroep ComputerGenealogie: mw M.J. Teunis,
Sperwer 33, 1834 XN Sint Pancras, 072-5642003 (na 9.00 uur)

Coördinatie Computerhelpdesk en -cursussen:

mw M.J. Teunis, (adres zie boven)

Coördinatie Afdelingsledenservice (CALs):

R.K.S. Pannenburg, Van Mieroplaan 22,
1701 AX Heerhugowaard, 072-5710048

Kwartierstatenboeken: mw A. van Koersveld-Groeneboom,
Breedelaan 57, 1851 MB Heiloo, 072-5334210

Mormomenfiches: A.P. Wester, Benedenweg 28?, 1834 BD
Sint Pancras, 072-5623429

Plaatsverv.afd.afgev.: J.J. Kaldenbach, Amstelstraat 18,
1823 EV Alkmaar, 072-5123029

HNK Afdelingsblad:

Redactie en redactie-adres: mw G.C.M. Groen-Rosenhart,
Van de Veldelaan 23, 1816 PA Alkmaar, telefoon 072-5114679

mw A. van Koersveld-Groeneboom, (adres zie boven)

G. Telman, Hulstlaan 87, 1702 VK Heerhugowaard,
072-5715452

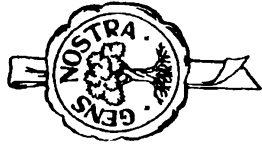
Verzending (coördinatie):

mw H. Zonneveld-Aupers, (adres zie boven)

GensData/NH BBS: 0227-501994/501929

WGA-Net 40:128/40

Nederlandse Genealogische Vereniging
AFDELING HOLLANDS NOORDERKWARTIER

DRUKWERK

